

JURNAL

PENTRĂ PESHINDIPEA MĂDĂRIȘORĂ NATURALE ȘI EXACTE, ÎN TOATE CLASELE.

Pedagogic

de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

N°. 43.

(Anul al doilea)

București

Noembrie 22, 1857.

Compendiu. Progresele descoperirilor. — Statistică financiară a principatelor. — Comparații științifice mici.

Progresele descoperirilor.

I.

Este o chestiune interesantă, adevărat d'a ști dacă dezvoltarea călătoriei a creată mijloacele necesare și necesitățile noi, sau din contra, dacă aceste mijloace sau descoperirile noi, au creată și gradul superior al călătoriei și al comodității vieții; într-un cuvânt este chestiunea: dacă descoperirile sunt cauzele sau efectele progresului călătoriei omenirii?

Sunt multe argumente care arată că descoperirile sunt cauzele progresului și al călătoriei. Prin neșterabilele mașini descoperite în timpurile moderne, s'a imaginat călătoria oamenilor; aceea ce a produsă mai înainte zece oameni ca sodoarea frâncii lor, o face acum o mașină să se doare și oste-

neală; aceasta a produsă și toate lucrurile industriale (făcete de oameni) au devenit mult mai estine de cât mai înainte; apoi prin estințitatea lor, au devenit mai generale; aceea ce a călăușit și mi a progrese mai înainte numai celălalt bogat și privilegiat, o are acum mai toată lumea. Mai înainte ca două trei sute de ani, numai reșinele și damelile din cărțile siberianilor purtau roșii de mătase; acum le poartă și «cocoanele de la mahala.» Mai înainte, Regina Elisabeta din Anglia a primită dar și fântă de ceață; atunși kind chinava din popă și a călăușit și pașarile de ceață, toate lumea vorbă de dînsă; căci la Soiréele bărbătesci s'a călăușit atunși floare de tei și

жалесѣ; акѣмѣ fie-kape бѣрѣѣ, пентрѣ кѣте-ва парале дѣ ѣн пахарѣ де чеаѣѣ, кape a kostatѣ sѣме фавлоае вѣ тимпѣлѣ лѣѣ Philipp II din Spania. Deskonepѣrea kompasѣлѣ kape a вѣлеснитѣ павѣгаѣиѣнеа пe Oceanѣ, a вѣлеснитѣ шѣ транспортѣлѣ- чеаѣлѣлѣ de ла Kѣна вѣ Европа шѣ а'а еѣтентѣлѣ. Кѣндѣ Fpѣдерѣкѣ чeлѣ маре, авѣа павѣнто о сѣтѣ де аѣлѣ, a вpѣтѣ сѣ меарѣѣ ѣсте de ла Berlinѣ ла Potsdam шѣ сѣ факѣ ачeастѣ кале de патрѣ оре, вѣтр'о орѣ: тpeвѣеа сѣ kostѣ sѣме марѣ; кѣчѣ тpeвѣеа сѣ моарѣ мѣлѣлѣ кѣлѣ. Акѣм орѣ-че чѣзмарѣ din Berlinѣ мерѣе d'аколо ла Potsdam вѣтр'о жѣмѣтate орѣ пентрѣ кѣте-ва парале шѣ пѣ se прѣпѣдѣште нѣчѣ ѣнѣ нѣчѣорѣ de калѣ; кѣчѣ deskonepѣrea дрѣмѣлѣ de ферѣ, a фѣкѣтѣ ачeастa, поѣвѣлѣлѣ. Маѣ павѣнте, пѣнѣ пѣ s'а deskonepѣтѣлѣ арѣа тѣпографѣеѣ, кѣндѣ fie-kape kape тpeвѣеа сѣ fie koneпѣтѣ de мѣлѣнеа оамeнѣлорѣ, кѣрѣлѣ ераѣ аша de сѣкѣмпе вѣ кѣтѣ пѣ-маѣ foapte пѣлѣнѣ оамeнѣ лe поседаѣ; акѣм fie-kape сколар арe кѣрѣлѣ сале, шѣ пe fie-kape зѣ ease вѣ лѣмeа чѣвѣлѣзатѣ вѣ Европа шѣ вѣ Амерѣка сѣте de мѣлѣ шѣ мѣлѣоанe foѣ de жѣрпале d'о мѣрѣме аша de естраорѣнарѣ, вѣ кѣтѣ ѣнѣ сѣн-гѣрѣ есемпларѣ арѣ авеа маѣ павѣнто тpeвѣлѣнѣ d'о лѣнѣ de зѣлe d'а fѣ koneпѣтѣ. Вѣтр'адeвѣтрѣ, сѣнѣра deskonepѣrea a тѣпографѣеѣ, a дескѣсѣ пентрѣ чѣвѣлѣзатѣиѣнеа модернѣ о лѣмо моралѣ пѣоаѣ d'о вѣлѣндеpe вѣменѣ, вѣнѣнѣтѣ; ачeастѣ deskonepѣrea a лѣѣ *Guttenberg* еѣте о гаранѣе, кѣ оамeнѣ пѣмаѣ ворѣлѣ рекѣдеа вѣ варварѣзмѣ шѣ обѣскрѣантѣзмѣ кѣмѣ аѣ кѣзѣлѣ вѣ сeкѣлѣе мe-дѣанe. Пѣстeрeа пpeсeѣ еѣте шѣ акѣмѣ вѣменѣ; кeарѣ вѣнѣмѣчѣлѣ еѣ сѣнтѣ сѣлѣлѣ аѣ акорпа ачeастѣ сѣнѣпѣорѣпѣтate. Сѣнтѣ стате кape аѣ кѣте о жѣ-мѣтate мѣлѣонѣ de soldaѣлѣ сѣѣ армe, шѣ se темѣ d'о kape! Дарѣ Дaпeрoтѣна шѣ тeлeгpaфѣлѣ е-лeктpѣкѣ, сѣнтѣ доѣ адмѣравѣлe вѣвенѣлѣнѣ пpѣн кape омѣлѣ м'а сѣнѣсѣ лѣмѣна шѣ eлeктpѣчѣтate, ачeштѣ доѣ аѣенѣлѣ пѣтeрнѣчѣлѣ шѣ вѣматeрѣалѣ, фѣ-кѣндѣ-ѣ сeрвѣторѣлѣ сѣлѣ; спавѣлѣлѣ шѣ тимпѣлѣ, ачeстe доѣ марѣнѣарѣлѣ алe есѣтенѣеѣлѣ нoастpe, пapeкѣ s'аѣ дѣсѣ шѣ s'аѣ нѣмѣчѣтѣ. Соарeлe a дeвeнѣтѣ акѣмѣ пѣкѣорѣлѣ (зѣгpавѣлѣ) шѣ eлeктpѣчѣлeтate, кѣрѣерѣлѣ нoстpѣ шѣ ачeштѣ доѣ фoнкѣионарѣлѣ пѣлѣ кpеzѣлѣ кѣ о ѣдeалѣ шѣ о есакѣтate мѣpакѣ-лоасѣ! Вѣ рaпoртѣлѣ ачeстoрѣ доѣ deskonepѣрѣ, сѣнтeмѣлѣ акѣмѣ ла вѣчeнѣлѣлѣ ѣнѣеѣ епoчe пѣоаѣ.

Нeгрeшѣтѣлѣ кѣ deskonepѣрѣлѣ вѣмeнse пe аштeанѣтѣлѣ вѣнкѣ вѣ сѣфeрa дaгeрoпѣнeѣ, фoтoгpaфѣеѣлѣ шѣ a тe-лeгpaфѣлѣлѣ eлeктpѣкѣ. Ачeстe deskonepѣрѣлѣ ворѣлѣ пpeгѣлѣ о eпoкѣлѣ пѣоаѣ вѣ вѣтѣнѣде, арѣе шѣ вѣ-дѣстpѣe.

Дарѣ дарѣ пe d'оnape, deskonepѣрѣлe шѣ вѣвенѣлѣнѣлe аѣ fostѣ кaзѣлe eпoчeлoрѣлѣ пѣоѣ, пe d'аалѣ пape пѣ пѣтемѣлѣ тѣрѣдѣлѣ кѣ шѣ ѣнeлe eпoчe ераѣ кѣзѣа deskonepѣрѣлoрѣлѣ пѣоѣ. Нѣ еѣте de пeгалѣ кѣ ѣнeлe eпoчe ераѣ атѣла de poдѣтoарe вѣ deskonepѣрѣлѣ, вѣ кѣтѣ пapeкѣ аepѣлѣ ачeстoрѣлѣ eпoчe еpa вѣнкѣpкѣтѣлѣ кѣ deskonepѣрѣлѣ. Алѣ дaтѣ вeдeмѣ кѣ вѣтр'ѣнѣлѣ тѣмѣлѣ доѣ, тpeѣ оамeнѣлѣ факѣ ачeсaшѣ deskonepѣрѣлѣ сaѣ вѣвенѣлѣнѣлѣ аналoанe. Аѣчѣлѣ нѣ se пpeзѣнтѣ о чѣpкѣмстанѣлѣтѣ кѣрѣоасѣлѣ кѣ дѣнe че a тpeкѣтѣ атѣтeа сeкѣлѣлѣ шѣ нѣмѣнeа п'а фѣкѣтѣлѣ асeмeнeа deskonepѣрѣлѣ, кѣмѣлѣ вѣндaтѣлѣ dѣн toate пѣрѣлѣо оамeнѣлѣ лe аѣ deskonepѣрѣтѣлѣ! Нѣ еpa аѣчѣлѣ вp'о кaзѣлѣ аскѣнѣлѣ, шѣстeрѣ-оасѣ, пeсѣкѣнѣсѣлѣ аналѣзeѣ, вѣтeлѣнѣнѣнѣлѣ нoастpe, кape a пpoдѣсѣлѣ ачeстe koinчѣдeнѣде? Дѣнeлe eсeмплe вa лѣмѣрѣлѣ ачeастa.

Вѣ аѣнѣлѣ 1609, Стѣкларѣлѣ *Zacharias Jansen* dѣн opaнѣлѣлѣ Middelburg вѣ Oлaнда a deskonepѣтѣлѣ oкѣанѣлѣлѣ; totѣлѣ вѣ ачeстѣлѣ аѣнѣ шѣ фѣрѣ d'а авeа чeа маѣ мѣкѣлѣ вѣтѣpо d'ачeастѣ deskonepѣрe, чeлeвѣрѣлѣлѣ фѣзѣкѣ *Galilei* вѣ Italia a фѣ-кѣтѣлѣ totѣлѣ ачeастѣ deskonepѣрe. Вѣ аѣнѣлѣ 1610, a deskonepѣтѣлѣ Galilei, тpавантeлe плaнeтeѣлѣ Iu-пѣтeр шѣ totѣлѣ вѣ ачeстѣлѣ тѣмѣлѣ шѣ ѣнѣ *Simon Marius* шѣ Ansbach вѣ Германѣа a фѣкѣтѣлѣ шѣ eлѣ totѣлѣ ачeстe deskonepѣрѣлѣ. Кeарѣ асѣшpа deskonepѣрeѣлѣ тѣпографѣеѣлѣ шѣ a пѣстeрeѣ вaпoрѣлѣлѣ, e-рaѣлѣ дѣскѣлѣнѣлѣлѣ foapte вѣоѣлeнѣтe дeспpe пpѣорѣпѣтate ачeстoрѣлѣ вѣвенѣлѣнѣлѣ; кѣчѣлѣ вѣтр'ѣнѣлѣ тѣмѣлѣ, маѣ мѣлѣлѣ оамeнѣлѣ вѣ дѣфeрѣтe дѣрѣлѣ аѣ fostѣ вѣнspѣаѣлѣ d'одaтѣ d'ачeстe адмѣравѣлe вѣвенѣлѣнѣлѣ; кѣ toate ачeстeа, кa aдeвѣтpатѣлѣлѣ вѣнвeнtатoрѣлѣ аѣлѣ тѣпогpa-фѣеѣ, еѣте пpѣвѣтѣлѣ акѣмѣ *Guttenberg*.

Дарѣ пpeкѣзмѣлѣ тѣмѣлѣлѣ e фaвopавѣлѣлѣлѣ вѣнoрa вѣвенѣлѣнѣлѣ, аша еѣте кѣте odatѣ шѣ foapte пe-фaвopавѣлѣлѣлѣ алoпa. Кѣте odatѣ о вѣвенѣлѣнѣ s'а-рaтѣлѣ пpea тѣмѣнspѣшѣ, лѣмeа нeфѣндѣлѣ пpeгѣтѣлѣтѣ пентрѣ дѣнса; атѣнѣчѣлѣ вѣ лoкѣ d'а fѣ пpѣѣмѣтѣлѣ кѣ аплaсѣлѣ, dѣн kонтpа еѣте мeнпpѣзатѣлѣ шѣ пѣ со-кoлѣтѣ de нѣмѣкѣ, пѣнѣлѣ кѣндѣ маѣ пe вpѣмѣ оa-мeнѣлѣ маѣ пpopпeсѣѣлѣ пpeѣзeскѣлѣ маѣ вѣнe асe-мeнeа вѣвенѣлѣнѣлѣ шѣ s'о мѣpѣлѣ кѣмѣлѣ стpѣмoшѣлѣ

Classification de la population dans Класификация на финанѣръ а поим-

Districts.	Arrondissements. (Цркви)	Villes. (Ороне.)	Villages. (Сате.)	Propriétés jou- cières. (Момиле.)			Nombre des Moschani. (Намтрај момениор.)	Eglises. (Бисепии.)	Prêtres. (Преоји.)	Diacres. (Диакони.)	Cantons et desservants. (Кинтраѣи саѣ параклисеји.)	Boyards de neam ou petite noblesse héréditaire. (Боеји де неам.)	Postelnitschi.* (Постелниѣи.)	Exempts de contributions en récompense de services rendus. (Сисѣји неитрѣ сажбеле Статзи.)
				Particuliers. (Партикоар.)	Monastérielles. (Мънѣстипениѣи.)	Moumen (paysans propriétaires.)								
Rimnic-Sarat	7	2	145	111	60	11	2019	137	208	7	54	154	29	29
Braila	2	1	53	48	13	1	5	46	97	5	19	45	11	„
Bouzeo	6	2	218	117	72	78	5121	245	339	9	260	411	136	36
Prahova	7	6	259	164	120	74	4610	320	421	12	267	826	177	69
Ialomitza	4	2	133	87	69	15	830	120	209	3	146	238	65	64
Ilfove	6	2	318	284	134	„	86	245	501	6	21	165	59	38
Dimbovitza.	7	3	211	151	91	45	3635	251	361	16	233	205	77	39
Vlachea	4	1	169	116	73	18	871	159	285	7	158	67	25	28
Téléorman	4	5	154	143	50	30	1265	185	339	4	208	147	36	20
Moustchel	5	1	97	175	64	34	3736	162	218	20	126	163	39	29
Ardgis	7	2	227	139	112	75	11514	356	522	107	281	377	66	20
Olto	4	1	142	106	50	30	6104	225	300	31	219	60	32	20
Romanatzi	5	1	162	119	54	31	424	211	333	104	178	217	54	30
Voultcha	7	4	211	90	61	141	13093	461	423	39	427	563	46	27
Dolji	7	2	271	203	77	24	6341	306	433	44	307	542	60	47
Gerji	6	2	274	183	44	206	14518	423	400	24	394	327	37	59
Méhédintzi	7	3	263	160	61	54	9267	314	365	3	245	331	17	79
Bucharest	5	1	„	„	„	„	„	114	260	35	„	518	165	172
Toteaux	100	41	3307	2406	1205	870	87562	4280	6014	476	3543	5386	1131	806

* Ancien rang de petite noblesse non héréditaire exempté de contribution.
** Titre purement honorifique accordé à cette classe de contribuables en récompense de services publics.

NOTA. При вѣна-воинѣ а Опорабилѣи Ministerѣ алѣ Finanѣеи, Редакция на есте им стѣре а да им кѣно-
штинѣ пѣблѣкѣ, авесте интересанте табѣле Statistиче але Причинатѣи.

ses rapports avec le fisc. 1857.

лацинеї în țeara Ромънеаскъ 1857.

A.		B.			C.		D.	Exempts de contributions pour cause d'infirmités. (Skratiți pentru nedestoinicie.)	Individus n'appartenant à aucune Classe. (Individe neklasifikate.)	E.				F.	Total des familles. (Suma totală a familiilor.)
Mazils. ** Mazlat)	1 ^e Classe.	2 ^e Classe.	3 ^e Classe.	1 ^e Classe.	2 ^e Classe.	Familles de paysans contribuables en 1857. (Familie dăruite sa 1857.)	En 1832, de l'Etat. (1832 al Stat-ului.)			En 1847, des Monastères. (1847 al mănăstirilor.)	En 1856, des particuliers. (1856 al particularilor.)	Sujets étrangers, en 1856. (Săsuși străini în 1856)			
141	1	13	405	6	670	12954	860	34	72	551	697	102	16,987		
13	9	54	966	8	395	6297	603	50	22	169	175	1004	9,942		
790	1	26	771	5	636	19115	1489	6	116	551	457	178	25,657		
569	1	65	1003	5	1779	25457	2828	43	615	1502	1447	899	37,985		
361	8	20	449	5	181	10960	566	14	427	485	277	456	14,929		
59	9	9	310	5	44	20978	2128	108	1143	1276	2419	328	29,592		
157	14	393	12	585	19951	2062	2062	11	1346	564	1519	181	27,726		
90	18	363	19	388	17556	1494	1494	43	343	503	945	239	22,571		
76	8	316	2038	22364	1363	1085	1085	61	475	272	626	149	28,502		
213	6	280	255	11213	1085	2118	2118	24	139	576	299	138	14,823		
288	16	348	16	613	23080	2118	2118	25	379	881	484	162	29,813		
106	4	166	1	227	17144	808	808	27	369	369	583	43	20,140		
282	4	13	157	4	275	20457	1416	32	256	693	808	68	25,411		
745	5	232	217	22650	2372	3672	3672	54	173	1182	541	113	29,842		
387	18	58	817	6	890	34368	3672	97	263	934	1368	361	44,662		
1277	2	82	145	21407	1899	3864	3864	78	50	611	371	34	30,197		
673	11	140	441	27596	641	641	641	41	422	547	396	100	35,277		
92	12	54	3870	28	3692	6730	641	177	115	115	1530	5449	23,540		
6319	54	396	11063	111	13521	343277	31298	925	6241	12081	14945	10004	467,596		

En ajoutant à ce chiffre, le nombre des familles qui font partie de l'Etat ci-après, et en évaluant chaque famille, à 5 individus, on trouve que la population de la Valachie s'élève, à 2,500,000 âmes.

Adăugînd aici și numărul familiilor din tabelele 3 și împreună acest număr cu 5, o să easă numărul total al oamenilor ce trăiesc în Valahia, adică 2,500,000 suflete.

III.

Diverses Classes de la population, dont quelques unes sont spécifiées dans le tableau No. 1 et 2.

Diferite clase ale populației, dintre care unele sînt specificate în tabla No. 1 și 2.

Boyards, d'après le Livre de noblesse du pays, jusqu'à la fin de l'année 1856:
(Боепи дэне архонтологие нинъ на сфирмитъа анъагъ 1856.)

1 ^e Classe	103	} dont: (dintre care:)	} 2885.		
2 ^e „	382			Civils (civilie)	2406
3 ^e „	2400			Militaires (militare)	479

Fils et neveux de Boyards (Fi și nepoți de боепи)	2500.
Professeurs de langues et de sciences (Професори де лимби стрейне ши итинге)	232.
Ingénieurs des ponts et chaussées (Инженери)	48.
Architectes (Архитекти)	17.
Peintres (Жърпави)	7.
Mineurs (Минери)	4.
Forestiers (Фопестіери)	8.
Employés du télégraphe (Ампоіагъ на Телеграфъ)	11.
Élèves conducteurs des ponts et chaussées (Елеви кондуктори)	15.
Avocats (Адвокаți)	180.
Ingénieurs délimitateurs (Холарничи)	40.
Docteurs en médecine et en chirurgie (Доктори де медицина ши хирургие)	108.
Pharmaciens (Снигери)	47.
Militaires en activité de service (Милитарі în активитате)	5686.
Dorobantz idem idem (Доробангъи idem)	4659.
Gardes-frontières idem (Граничері idem)	7954.
Ouvriers des mines de sel (Лъкрьоторі на окне)	1200.
Surveillants des montagnes et des sources salines (Шъамі)	68.

IV.

Contributions annuelles directes et indirectes, imposées aux différentes classes de la population.

a)	Contribution directe des Maziles, pour compte du Trésor, piastres: 45.						
	Contribution indirecte au profit de divers fonds:					12: 20	par.
			Total				57 20.
b)	1 ^e Classe,	Contribution directe: 240 piastres,	indirecte 30 piastres				270 —
	2 ^e Classe,	id. id. 120 id. id.	18 „				138 —
	3 ^e Classe,	id. id. 60 id. id.	12 „				72 —
c)	1 Classe,	id. id. 90 id. id.	15 „				105 —
	2 ^e Classe,	id. id. 50 id. id.	11 „				61 —
d)	Contribution directe . . . 30 id. id.		14 p. 28 par.				44 28.

En outre; ces familles payent aux caisses Communales, de un à quatre dixièmes additionnels; c'est-à-dire, de 3 à 12 piastres. Cet impôt varie, d'après l'état plus ou moins satisfaisant de la caisse Communale de chaque village, ou, d'après le déficit qu'elle présente, à l'époque du payement trimestriel.

e) Les esclaves affranchis payent 50 piastres par an, format un fond spécial, qui s'élève annuellement à 1,600,000 piastres. Ce fond est destiné à indemniser les anciens propriétaires particuliers, en vertu de la loi d'affranchissement de l'année 1856; ils payent en outre, 3 piastres par an, à la caisse Communale, et sont affranchis de toute autre redevance individuelle.

IV.

Kontribucijele anuale direkte și indirekte impuse diferitelor ă clase ale populației.

a)	Kontribucija direktă a Mazililor pentru Bistrița, lei 45.						
	Kontribucija indirectă pentru diferite fonduri . . „					12, par.	20.
			Suma totală			lei	57, par. 20.
b)	1-ă. Klasa,	kontribucija direktă: 240 lei,	indirektă 30 lei			„	270.
	2-lea. Klasa,	id. id. 120 lei,	id. 18 lei			„	138.
	3-lea. Klasa,	id. id. 60 lei,	id. 12 lei			„	72.
c)	1-ă. Klasa,	id. id. 90 lei,	id. 15 lei			„	105.
	2-lea. Klasa,	id. id. 50 lei,	id. 11 lei			„	61.
d)	Kontribucija direktă 30 lei,		id. 14 lei pr. 28			„	44, par 28.

Afară d'aceasta, plătesc aceste familii la casele satești de la zna pînă la $\frac{4}{10}$ părți adiționale, adeck de la 3 pînă la 12 lei. Acestă biră variază, dune starea mai bună saș mai rea a casei satești, saș dune deficitul care are acastă casă, la epoca plății trimestriale.

e) Țigarii desrobii plătesc 50 lei pe an, care banii formează un fond special, care se sxe pe an la suma de 1,600,000 lei. Acestă fond este hotărît supre a desrobii pe stăniți lor de mai înainte pentru desrobirea lor, dune legea de la 1856. Ei plătesc și alți 3 lei pe an la casa satească și sintă scutiți d'opri ce altă sarcină.

f)	Russes ;	189.	Prussiens ;	1153.
	Français :	349.	Sardes :	22.
	Anglais :	480.	Hollandais :	5.
	Autrichiens :	5260.	Belges :	6.
	Grecs :	2540.		

Permi ces éfrangers, ceux seulement qui ont des terres à ferme ou des établissements publics dans la Capitale, payent la patente de 3-e classe; la majorité ne paye aucune redevance au Trésor.

Outre ces contributions, chaque contribuable paye annuellement, de 2 à 8 piastres au percalabe ou à l'Epistate, chargé de la perception des impôts, et de divers intérêts de la Commune. (Le sinte au prochain Nro.)

f)	Streini adekь, sьnsьmь pьmь	189.	Prьssieni	1153.
	Franchezi	349.	Sardini	22.
	Anglezь	480.	Olandezь	5.
	Aьstriaчь	5260.	Белгь	6.
	Елень	2540.		

Între ачештї streini, нъмаї ачєа каре ащ момїт їн арєндъ сащ ставїлїментє пьблїчє їн канїталъ, пьлєскъ патєнтє де класа а 3 а; чєа маї маре парте нъ пьлєштє нїчї о алъ платъ Бї-тєрїєї.

Афаръ д'авєстє контрїбьщїї, сїє-каре бїрнїкъ пьлєштє нє анъ 2 нїлъ ла 8 лєї. пьр-кьлабьлѣї сащ епїстатълѣї каре адънъ банїї контрїбьщїєї. (Ва зрѣма)

Komunikacijeni utinjifice miči.

Oceanul snă izcopă d'arșinți. Kimistii francezi aș fьkьtь deskoperїrea, къ, ana de mare копрїнде арșинтѣ каре поате сь се скоадъ д'аколо прїнтр'ън прочєс кїмїк. Алє черкърї фькьте tot къ plante, каре креск їн mare, кьпоскьте їн Botanїкъ сьб нъмїrea de *Fucus*, нє-а арștat къ ачє-стє plante копрїнде їнкъ 26 de орї маї мьлѣт арșинтѣ de кїтѣ ana de mare їнсьшїї. Asemenea s'a observat къ таблєлє d'арамъ аfїндъ-се жошъ ла корьбїї векї, каре ащ змьлєтѣ мьлѣт їн mare, копрїндѣ шї єлє арșинтѣ, адекъ їнтре 5000 пьрпїї арамъ, се афлъ 2 пьрпїї арșинтѣ. Нъє їмpossїбїлѣ къ ва венї знѣ їмнѣ їн каре се ва скоате арșинтѣ дїн ana de mare supе а їндєстїла лъмеа къ ачєстѣ металъ прєчїосъ devenїтѣ акъмъ foarte рар; знѣ лъкръ каре s'a dovedїтѣ маї къ seamъ акъмъ їн Ехрона шї Амерїка прїн крїза finanчїєръ.

Produsulitatea snopă vișe. În orașul Calmar este o vișe каре поартъ 163 чїоркїне de strъгърї, darъ їн гръдїна рїгалъ ла Hampden-Curt лїнръ London, есїстъ vestїта vișe каре поартъ маї мьлѣт d'o mie de чїоркїне.

Ună obișeiș infantividă. Ună onă utїnjїfїkъ a пьблїkьtь desъnzїї їн London, deskpїє знѣ obi-чєїș terїbїлѣ, каре ащ знєлє кьстє аїstokratїчє їн India, адекъ, къ оmoаръ fete.лє лоръ ка сь нъ лє мьрїтє; кьчї мьрїтїшлѣї знєї fete ла ачєастъ кастъ, kostъ sьме їмense. Кїнтрєщїї сїнрърї шї мьзїканьїї їащ жьмьлєтє стареа пьрїнцїлоръ feteї. Ана darъ їн India, o fatъ este чєва маї мьлѣт de кїтѣ «o neatръ dїн касъ»; este o neatръ прєчїосъ каре коастъ мьлѣт шї къ дрєнтѣ кьвїнтѣ поате сь зїкъ сїє-каре пьрїнтє ла fata sa їн India «skьmьa mea fatъ».

Chloroform în contră natimeї de mare. Medїкьлѣ D. Harris a fьkьtь observajїone къ, кїндѣ чїне-ва змьлїндѣ нє mare, їа 5 нїкьтърї de клороформ їн анъ ла сїє-каре 5—6 чєасърї, нъ сь-фєрє нїмїкъ de natїma de mare. (Вьрсьтєръ шї амецєалъ.) Asta este o deskoperїє їмportантъ pentръ navїгьторї нє mare.